

Man & kvinna i Kristus II (IV) – biologi och identitet.

Frågan om unisex är inte ny i kyrkan. Kanske har frånvaron av klosterkultur i Sverige gjort att tvåsamheten alternativt ensamheten blivit till exklusiva alternativ. Biologi och identitetsfrågorna har tryckts undan. Men det blir rikare med värdesatta gemenskaper utan äktenskap, kommuniteter av olika slag. Spåren syns redan i Nya Testamentet.

Nya Testamentet är förvånansvärt realistiskt och komplicerande när vi läser Jesu ord om äktenskapet hos Matteus: "Jag säger er: Den som skiljer sig från sin hustru av annat skäl än sexuell synd och gifter sig med en annan, han begår äktenskapsbrott." Hans lärjungar sade till honom: "Om det är så i relationen mellan mannen och hustrun, då är det bättre att inte gifta sig." Han svarade dem: "Alla kan inte ta emot det här ordet, utan bara de som har fått den gåvan. Det finns de som inte kan gifta sig för att de är födda sådana, och de som inte kan det för att människor har gjort dem sådana. Och det finns andra som väljer att inte gifta sig för himmelrikets skull. Den som kan förstå detta bör ta det till sig." (Matt. 19:9–12).

Biologin talar ett entydigt språk: två x-kromosomer gör kvinna, med en y-kromosom blir det något som liknar en man. Men vetenskapen vad gäller gener och hormoner stryker under att också könsutvecklingen är ett under. Bibelcitatet ovan är befriande i den meningen att om inte allt ser ut som man förväntat sig är det inte något 'onormalt', tvärtom ganska realistiskt. Jag undrar hur mycket talet om ett tredje kön hjälper? Tanken om ett tredje kön är kommen ur ett helt annat sammanhang, frågan om språkets betydelse för vår självkänedom. Den frågan vill jag återkomma till i ytterligare två bidrag om Man & kvinna i Kristus – sanning och kunskap, och att tolka och relatera.

Men vår persons mognad bestäms inte enbart av mer eller mindre fungerande könskromosomer. Olika stresskänslighet, konsekvenstänk respektive flexibilitet, fysiska förutsättningar m.m. gör skillnad. Jag tror att det är större skillnad mellan att vara i eget föräldraskap eller inte, än mellan man och kvinna. Och då är skillnaden mellan man och kvinna stor. I det ena fallet en person som mer eller mindre utvecklar en förmåga att bära och nära och föda ett foster under nästan ett års tid. Mannens roll i dramat är oklar, är han önskad eller oönskad? Det handlar definitivt om fler än två, det gäller åtminstone två släkter!

Bibeln stryker under hur oerhört nära mannen och kvinnan står varandra, i grunden samma kropp, till Guds avbild! Att undergräva den sanningen undergräver hela Skriften. Den grunden och enheten uppenbarade Jesus själv även om inte heller han var naturligt koncipierad. Gud blev själv barn i jungfru Marias livmoder. För Jesus gällde faderskapsfrågan inte hur mycket han själv skulle åstadkomma utan förhållandet

till sin himmelske far. Alla barn är födda för att bli Guds barn men alla kommer inte till föräldraskap i meningen att ta ansvar för hem med egna barn, det är en sanning utifrån Matteuscitatet ovan. Men i den tanken ingår också att det inte är givet att alla förstår detta.

Faderskapets uppgift konkretiseras i sin mest elementära variant i att ge säd och för kvinnan att ta emot den. I det ligger till dels en naturlig dominans men till dels också uppgiften att kunna vänta med att ge och ta emot, vänta in rätt tid. Det är f.f.a. kvinnans kropp som visar att det inte alltid är rätt tid. Hela familjen får rätta sig efter den vare sig man vill det eller inte. Kampen omkring att freda varandra och sin egen självförståelse i detta är ett av livets dominerande tema, ibland alltför dominerande. Flickor – kvinnor och mödrar behöver tala om det liksom pojkar – män och fäder. Samlevnadskunskap som varit så teknisk behöver vara livskunskap som inkluderar frågorna om föräldraskap, inte minst kallelsen att bli far och mor.

Den riktiga regnbågen har inte sex utan sju färger. I 1 Moseboks grundläggande Noa-förbund talas om uppdraget att vara fruktsamma och försöka oss liksom att ställa mördare till svars. Livets inledning och avslutning helgas och säkras. Om det är någonstans som det grundläggande manliga och kvinnliga bekräftas så är det i Noaks ark. Kristus har inte upphävt den biologiska klockan men gett perspektiv. Allt skapat är lagt under förgängelsen. Hela skapelsen, inklusive de återköpta, längtar efter befrielsens dag (Rom. 8:22-23). Den förvirring som råder idag beror dels på att vi i modernismens och industrialismens tidevarv tappat bort den biologiska klockan men framför allt på att vi upplöst tanken om språk och verklighet. Den tanken vill jag stava på i det följande.

Jonas

Nilsson